

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2021r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, VI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Łukasz Kozakiewicz

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2021r. na posiedzeniu niejawnym1 sprawy

z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.**

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. oddała wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów procesu,

III. przyznaje kuratorowi pozwanego J. O. wynagrodzenie za pełnienie funkcji kuratora w wysokości 720,- zł (siedemset dwadzieścia złotych 00/100) oraz zwrot wydatków w wysokości 45,64 zł (czterdzieści pięć złotych 64/100),

IV. nakazuje powodowi uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wałbrzychu kwoty 45,64 zł (czterdzieści pięć złotych 64/100) tytułem kosztów sądowych.

/SSR Łukasz Kozakiewicz/

UZASADNIENIE

Powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 6.650,37 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 3.022,42 zł od dnia 17 lipca 2019r. i od kwoty 3.627,95 zł od dnia 3.627,95 zł oraz kwoty 340,16 zł tytułem rekompensaty kosztów odzyskiwania należności i kosztami procesu wraz z odsetkami. W uzasadnieniu pozwu podał, że na podstawie zawartych umów, wykonał przewóz przesyłek i obciążył pozwanego wynagrodzeniem umownym, które nie zostało zapłacone mimo dodatkowego wezwania do zapłaty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 7 stycznia 2021r. sygn. akt VI GNc 349/20 nakazano pozwanemu aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 6.650,37 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 3.022,42 zł od dnia 17 lipca 2019r., od kwoty 3.627,95 zł od dnia 31 lipca 2019r., oraz kwotę 340,16 zł tytułem rekompensaty kosztów odzyskiwania należności, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 2 stycznia 2020r. i kwotę 1.617,- zł tytułem kosztów procesu.

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty pozwany (kurator) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Podniósł, że roszczenie nie zostało wykazane, gdyż zobowiązania nie wykonano (z dowodów wynika, że niektóre przesyłki nie zostały doręczone), nie jest wymagalne (brak dowodu doręczenia faktur VAT i wezwania do zapłaty), a jego dochodzenie godzi w zasady współżycia społecznego.

Sąd ustalił.

W dniu 6 września 2018r. strony zawarły umowę o świadczenie usług kurierskich, na podstawie której powód zobowiązał się wobec pozwanego do wykonywania usług pocztowych i usług przewozowych w obrocie krajowym za wynagrodzeniem (§ 3) płatnym dwutygodniowo, uzależnionym od liczby i rodzaju świadczonych usług (§ 6.1), określonym w cenniku (§ 6.2) i uzależnianej od wagi oraz rozmiaru przesyłki, płatnym w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury (§ 6.7) doręczonej pocztą elektroniczną na adres (...) (§ 6.10). Umowa została zawarta na czas nieoznaczony, od dnia 1 października 2018r. i z tym dniem zastąpiła poprzednio zawartą umowę z dnia 24 lipca 2017r. (§ 9.1). Dodatkowo powód mógł oddać pozwanemu w najem określoną ilość drukarek termicznych służących sporządzaniu dokumentacji niezbędnej do przygotowania przesyłek do nadania i doręczenia; umowa najmu tych urządzeń obowiązywała pod warunkiem podpisania przez przedstawicieli stron protokołu zdawczo – odbiorczego według wzoru udostępnionego na stronie internetowej powoda a podpisanie tego protokołu oznaczało akceptację przez klienta określonych przez powoda warunków użyczenia drukarek termicznych (§ 4.5).

Dowód: umowa z dn. 6.09.2018r. – k. 48 – 66, umowa z dn. 24.07.2017r. – k. 23 – 38, oferta współpracy – k. 39 – 47, odpis z Rejestru Przedsiębiorców KRS – k. 14 – 22.

W wykonaniu umowy z dnia 6 września 2018r. powód świadczył usługi polegające na dostarczaniu przesyłek, w tym:

- w okresie od 12 czerwca 2019r. do 27 czerwca 2019r. przyjął do dostarczenia 273 przesyłki kurierskie, ekonomiczne, z których doręczono odbiorcy 270 a 3 zwrócono do nadawcy; wynagrodzenie z tego tytułu ustalono na 2.715,25 zł netto
- w okresie od 21 czerwca 2019r. do 8 lipca 2019r. przyjął do dostarczenia 284 przesyłki kurierskie, ekonomiczne, z których doręczono odbiorcy 275 a 9 zwrócono do nadawcy; wynagrodzenie z tego tytułu ustalono na 2.949,55 zł netto.

Dowód: faktura VAT nr (...) – k. 67, zestawienie bilingowe – k. 68 – 75, faktura VAT nr (...) – k. 67, zestawienie bilingowe – k. 77 – 84.

Pismem z dnia 5 grudnia 2019r., awizowanym w dniu 9 grudnia 2019r., powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 6.050,37 zł wraz z odsetkami i kosztami odzyskiwania należności.

Dowód: pismo z dn. 5.12.2019r. – k. 85 – 86, wydruk z systemu śledzenia przesyłek – k. 87.

Sąd zważył.

Z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 148¹ § 1 k.p.c., sprawę rozstrzygnięto na posiedzeniu niejawnym.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie powołanych przez obie strony dowodów z dokumentów – prawdziwości i rzetelności których żadna z nich nie zaprzeczyła (kwestionowane były jedynie niektóre fakty, które miały z dowodów tych wynikać), co pozwalało uznać je za właściwe i miarodajne źródło informacji o stanie faktycznym sprawy.

Na podstawie art. 235⁽²⁾ § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 458⁽⁵⁾ § 1 k.p.c. Sąd pominął dowód z Regulaminu świadczenia usług pocztowych i przewozowych przez (...) Sp. z o.o. oraz Cennika usług(...). Powód zobligowany był do podania w pozwie wszystkich twierdzeń i dowodów uzasadniających zgłoszone roszczenie. Jakkolwiek nie był zobligowany do antycypowania zarzutów pozwanego, to jednak jego inicjatywa winna obejmować wykazanie wszystkich przytoczonych w pozwie twierdzeń, w tym także dotyczących daty wymagalności roszczenia, uzależnionej od doręczenia pozwanemu faktury VAT. Tym samym rzeczą powoda było wykazanie, że faktury objęte sporem zostały pozwanemu doręczone, czego nie uczynił. Późniejsza – na skutek wytknięcia tego niedostatku przez pozwanego – inicjatywa dowodowa okazała się spóźniona. Oceny tej nie zmienia fakt zainicjowania procesu w postępowaniu elektronicznym, gdyż po przekazaniu sprawy do sądu właściwości ogólnej podlega ona rozpoznaniu według właściwych przepisów postępowania – w tym wypadku przepisów Działu IIa, Tytułu VII, Księgi Pierwszej

Kodeksu postępowania cywilnego. Powód zobowiązany był zatem do podania wszystkich twierdzeń i dowodów najdalej uzupełniając braki pozwu w trybie art. 505⁽³⁷⁾ § 1 k.p.c. – do czego zresztą został zobowiązany (k. 1, 6, 7). Z kolei na podstawie art. 235⁽²⁾ § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. pominięto wniosek powoda o zobowiązanie pozwanego do przedstawienia ksiąg rachunkowych pominięto jako zbędny, okoliczność na jakie powołano ten dowód wykazano już innymi środkami dowodowymi.

W oparciu o przeprowadzone dowody Sąd ustalił istotne okoliczności sprawy w tym fakt zawarcia między stronami umowy o świadczenie usług kurierskich i pocztowych, jej warunki i sposób wykonania.

W niniejszej sprawie podstawę sporu stanowiła umowa z dnia 6 września 2018r., gdyż z chwilą jej wejścia w życie (1 października 2018r.) zastąpiła ona uprzednio wiążącą strony umowę z dnia 24 lipca 2017r. – o czym stanowi § 9.1. Czynności powoda objęte sporem miały miejsce w 2019r. Jedynie dla porządku należy wskazać, że oznaczenie w umowie operator został oznaczony jako (...) Sp. z o.o., gdyż powód w chwili jej zawarcia działał pod taką właśnie firmą. O tożsamości tego podmiotu i powoda świadczy zaś stan Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dla podmiotu wpisanego pod numerem KRS (...).

Podstawę prawną łączącego strony stosunku zobowiązaniowego stanowiły przepisy prawa Poczтового (w odniesieniu do świadczenia usług pocztowych) oraz art. 774 k.c. i art. 1 – 12 oraz art. 35 – 56 Prawa przewozowego w zw. z art. 775 k.c. (w odniesieniu do świadczenia usług kurierskich). W niniejszej sprawie spor dotyczył jedynie wynagrodzenia za świadczenie usług kurierskich. W myśl art. 774 k.c., przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy. Zgodnie z łączącą strony umową, powód zobowiązany był do dostarczania przesyłek kurierskich na rzecz pozwanego. Należy wskazać, że przewóz jest umową starannego działania, a zatem na powodzie ciążył obowiązek dołożenia szczególnej, z uwagi na zawodowy charakter prowadzonej działalności (art. 354 § 1 k.c.) staranności w wykonaniu przewozu, jednak nie ponosił odpowiedzialności za efekt tych działań (**vide**: wyrok SN z dnia 19 września 1984r., sygn. akt II CR 308/84). Sposób wykonania spornej umowy przez powoda wynikał z zestawień bilingowych stanowiących załączniki do faktur VAT. Wynika z nich, że powód wykonał przewóz, w przeważającej większości przypadków faktycznie dostarczając przesyłki do odbiorcy. Jednocześnie brak jest podstaw do przyjęcia, że przyczyną braku faktycznego doręczenia było nienależyte wykonanie zobowiązania przez powoda. Zarzuty pozwanego okazały się tu niewystarczające, gdyż pozwany poprzestał na twierdzeniu o braku wykazania faktu wykonania umowy. Należy jednak pamiętać, że powód, zobowiązany do zachowania szczególnej staranności, zobowiązany był jedynie do podjęcia próby doręczenia przesyłki i nie ponosił odpowiedzialności za bezskuteczność prawidłowo podejmowanych czynności. W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie, materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, że powód nie wykonał umowy, co rodziłoby skutki z art. 471 k.c., obligujące go m.in. do wykazania braku winy. Przeciwnie – materiał dowodowy w postaci zestawień bilingowych przekonuje, że powód spełnił obciążające go świadczenie niepieniężne, przyjmując przesyłki i podejmując próbę ich doręczenia adresatom. Powodowało to, że powodowi przysługiwało wynagrodzenie umowne za wykonane czynności. Zgodnie z postanowieniami § 6.1 – 6.2 umowy, wynagrodzenie to płatne było w okresach dwutygodniowych i kalkulowane zgodnie z indywidualnym cennikiem ustalonym dla pozwanego w oparciu o ilość, wagę i rozmiar przesyłek. Ustalona w fakturach VAT wysokość wynagrodzenia okazała się zgodna z tymi warunkami, co uprawniało powoda do żądania zapłaty wynagrodzenia w łącznej wysokości 5.664,80 zł netto (2.715,25 zł netto + 2.949,55 zł netto), tj. 6.967,70 zł, przy czym powód domagał się tu łącznej kwoty 6.650,37 zł brutto, wskazując na częściową zapłatę należności z faktury VAT nr (...), co powodowało zmniejszenie wynikającej z niej należności do 3.022,42 zł brutto.

Podnoszone przez pozwanego zarzuty co do uchybienia zasadom współzycia społecznego na skutek dochodzenia zapłaty w/w należności, należało uznać za nieuprawnione, poprzestając na stwierdzeniu że na powyższy zarzut nie może skutecznie powoływać się ten, kto sam uprzednio wskazane zasady narusza – w tym dłużnik, który uchyla się od wykonania zobowiązania.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 i 2 Prawa przewozowego w zw. z art. 775 k.c., dochodzenie roszczeń w postępowaniu sądowym na podstawie ustawy lub przepisów wydanych w jej wykonaniu przysługuje [...] przewoźnikowi po bezskutecznym wezwaniu zobowiązanego do zapłaty. Wezwanie do zapłaty uważa się za bezskuteczne, jeżeli dłużnik nie zapłacił

dochodzonych należności w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia wezwania do zapłaty. W niniejszej sprawie do pozwanego skierowane bowiem wezwanie do zapłaty zawarte w piśmie z dnia 5 grudnia 2019r. Nie ma racji pozwany zarzucając brak podstaw do przyjęcia że załączony do w/w pisma wydruk ze strony śledzenia przesyłek dotyczy tego właśnie pisma. Domniemanie dobrej wiary z art. 7 k.c., każe zakładać, że inicjatywa dowodowa powoda w tym została przedsięwzięta z zachowaniem wymogu lojalności procesowej. Jakkolwiek brak jest dowodu jego doręczenia, to jednak nie może rodzić wątpliwości, że pozwany miał możliwość zapoznania się z jego treścią, skoro wysłano je na jego adres przesyłką poleconą, która została awizowana w dniu 9 grudnia 2019r. Złożenie oświadczenia woli w zgodzie z art. 61 k.c. następuje z chwilą z którą adresat miał możliwość zapoznania się z jego treścią, w tym także odbioru awizowanej przesyłki (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 listopada 2020r., sygn. akt I ACa 705/19). Niemniej domniemanie dojścia oświadczenia do adresata także per aviso, nie może się ostać w sytuacji, gdy adresat wykaże lub będzie oczywiste, że nie miał on możliwości podjęcia awizowanej przesyłki (**vide:** wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 listopada 2018r., sygn. akt V ACa 489/17). Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Otóż najdalej od dnia 11 października 2019r., pozwana spółka nie posiadała organów (wpis 10 w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego – KRS (...)). Brak było zatem osoby, która w imieniu pozwanego, mogłaby odebrać awizowaną w dniu 9 grudnia 2019r. przesyłkę. Należy dodać, że powyższa kwestia powinna być powodowi wiadoma z uwagi na treść art. 15 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j.: Dz. U z 2021, poz. 112). W konsekwencji nie można było uznać, że pozwany został wezwany do zapłaty w zgodzie z art. 61 k.c., a tym samym wymóg z art. 75 ust. 1 i 2 Prawa przewozowego w zw. z art. 775 k.c. nie został spełniony przed wytoczeniem powództwa. Tym samym wykluczonym było zaistnienie przesłanki bezskuteczności wezwania do zapłaty, skoro jest ona warunkowana upływem 3 miesięcznego terminu biegnącego od dnia doręczenia wezwania. Konsekwencją uchybienia obowiązкови wezwania do zapłaty jest przedwczesność dochodzonego roszczenia (**vide:** D. Ambroziuk, D. Dąbrowski, K. Wesołowski, Prawo przewozowe. Komentarz, Lex; A. Jaworski, Prawo przewozowe. Komentarz, Lex). Zaniechanie powyższe ma – zdaniem Sądu – skutek materialnoprawny, a tym samym skutkuje oddaleniem powództwa. Odmienny, wyrażany w literaturze pogląd o formalnym skutku w/w zaniechania prowadzącym do czasowej niedopuszczalności drogi sądowej a tym samym odrzuceniem pozwu, jest nie do pogodzenia z faktem, że niedopuszczalność drogi sądowej wiąże się z poddaniem sprawy jurysdykcji innego organu – co w przypadku rozwiązania z art. 75 ust. 1 – 2 Prawa przewozowego, nie ma miejsca (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2002r., sygn. akt IV CKN 939/00; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 23 stycznia 2013r., sygn. akt V ACa 1009/12). Podkreślenia wymaga, że powyższe okoliczności zostały wyknięte przez pozwanego, który powoływał się na brak wezwania do zapłaty i przedwczesność roszczenia. W uzupełnieniu powyższego należy dodać, że zdaniem Sądu – usunięcie braku w postaci skutecznego wezwania pozwanego do zapłaty w toku postępowania, jakkolwiek co do zasady dopuszczalne – nie było możliwe w realiach niniejszej sprawy. Ustanowiony dla pozwanego – na podstawie art. 69 k.p.c. – kurator jest bowiem jedynie uprawniony do podejmowania czynności procesowych w ramach niniejszej sprawy. Nie ma natomiast uprawnień do składania i przyjmowania oświadczeń materialnoprawnych, gdyż jest to zastrzeżone do kompetencji kuratora ustanowionego na podstawie art. 42 k.c.

W tym stanie rzeczy, powództwo jako przedwczesne, podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w pkt. I. wyroku.

Wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów procesu podlegał oddaleniu, gdyż pozwany nie poniósł (a przynajmniej nie wykazał) żadnych kosztów związanych z udziałem w sprawie; brak było też kosztów które należałoby uwzględnić z urzędu (art. 109 k.p.c.). Podkreślenia wymaga, że fakt iż ustanowiony dla pozwanego kurator jest radcą prawnym, nie uzasadnia zasądzenia na jego rzecz kosztów zastępstwa prawnego, o których mowa w art. 98 § 3 k.p.c. Tym bardziej należnych pozwanego kosztów procesu nie stanowi wynagrodzenie kuratora (**vide:** wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 grudnia 2012r., sygn. akt I ACa 893/12).

Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt. II wyroku.

Wobec ustanowienia dla pozwanego na podstawie art. 69 § 1 k.p.c. i podjęcia przez niego czynnej inicjatywy procesowej, jego wniosek o przyznanie wynagrodzenia w wysokości 1.800,- zł powiększonego o podatek od towarów i usług oraz zwrotu wydatków był usprawiedliwiony co do zasady. Zgodnie jednak z § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu

wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. poz. 536), wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej „kuratorem”, ustala się [...] w przypadku gdy kuratorem jest radca prawny – w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności radców prawnych określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 225 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych [...] nie mniej niż 60 zł. Mając na uwadze wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie oraz przepis § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804 z późn. zm.), wynagrodzenie kuratora winno wynosić 720,- zł (1.800,- zł x 40%). W niniejszej sprawie nie przeprowadzono rozprawy, stopień skomplikowania sprawy i jej wartość nie były nadmierne, a inicjatywa procesowa kuratora nie wykraczała poza zakres adekwatny do stanu faktycznego i prawnego sprawy, co wykluczało zastosowanie kryteriów określonych w § 1 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej. Wynagrodzenie kuratora nie podlega też powiększeniu o podatek od towarów i usług. W odróżnieniu od poprzednio obowiązującego w tej materii rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. poz. 1476), w aktualnym stanie prawnym brak jest podstawy pranej do powiększania przyznanego wynagrodzenia o w/w podatek (**vide:** postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 marca 2020r., sygn. akt V AGz 80/20). Na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, kuratorowi służył także zwrot usprawiedliwionych wydatków. Deklarowane we wniosku kuratora wydatki, obejmujące koszty dojazdów oraz przygotowania (wydruku) i ekspedycji korespondencji należało uznać za usprawiedliwione, co skutkowało przyznaniem kuratorowi zwrotu wydatków w wysokości 45,64 zł.

W przypadku rozstrzygnięcia obejmującego koszty postępowania, w razie oddalenia części żądania, nie ma potrzeby uwzględniania tego w sentencji postanowienia, a fakt częściowego oddalenia żądania wynika z faktu jego częściowego uwzględnienia.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w pkt. III wyroku.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić [...], sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu (art. 98 § 1 k.p.c.).

W niniejszej sprawie koszty związane z ustanowieniem dla pozwanego kuratora (stanowiące wydatki w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 3 cyt. ustawy, a tym samym składnik kosztów sądowych (art. ust. 1 cyt. ustawy) wyniosły łącznie 765,64 zł, z czego 720,- zł zostało pokryte z zaliczki powoda. Pozostała, niepokryta, część tych kosztów została tymczasowo zapłacona ze środków Skarbu Państwa i podlega rozliczeniu stosownie do wyniku sprawy. Powód przegrał spór w całości w związku z czym zobowiązany jest do pokrycia całości tych kosztów, które winien uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wałbrzychu. – o czym orzeczono w pkt IV wyroku.

/SSR Łukasz Kozakiewicz/

1 art. 148¹ § 1 k.p.c.